

Cena 18 fen. = 13 cent.

Nr. 14.

Rok IX.

ŚWIATŁO

Bismarck

ilustrowane
dla
rodzin polskich.

Nauka

S. Jadwiga.

S. Jacek.

Nakładem
i
czcienkami

Wydawnictwa
"KATOLIKA"
Bytom

Gaillard.

Wydawnictwo „Katolika“

w Bytomiu (Beuthen O.-S.)

poleca

Zarys dziejów Polski Porozbrojonej. Cena 1,25 m., z przesyłką 1,35 mk.

Wojsko polskie z 1831 r. z obrazkami. Cena 2 mk., z przesyłką 2,10 mk.

Podręcznik geografii ojczystej. Cena 1,25 mk., z przesyłką 1,35 mk.

Nabożeństwo do św. Antoniego Padewskiego napisał ks. Euzebiusz Stephan, prob. w Tworogu. Za pozwoleniem książecko-biskupiego wikaryatu jeneral. Cena 35 fen., z przesyłką 38 f.

Prawo zabezpieczające robotników na słabość i starość z dnia 22-go Czerwca 1879, które 1-go Stycznia 1891 wyszło w życie. Cena 40 fen., z przes. 45 fen.

Żywoć św. Stanisława Kostki (z obrazkiem) 10 fen., z przes. 13 fen.

Żywoty ś. Jadwigi, bł. Kunegundy, Jolenty, Salomei, (z obrazkiem) 10 fen., z przes. 13 fen.

Modlitwa do św. Józefa (po polsku i po niemiecku), 2 fen., z przesyłką 5 fen. (100 egzempl. 1,70 mk. franko).

Cudowne przeniesienie Domku N. M. Panny z Nazaretu do Loretu, 5 fen., z przes. 8 fen. (100 egz. 4,50 m. franko).

Wykaz przyjęcia do bractwa trzeźwości 10 fen., z przes. 13 fen. (100 egz. 4,50 m. fr.)

Pieśni kalwaryjskie, 5 fen., z przes. 8 fen. (100 egz. 4,50 m. franko.)

Rachunek sumienia czyli Przygotowanie do pierwszej spowiedzi świętej 5 fen., z przesyłką 8 fen. (100 egzempl. 4,50 m. franko.)

Litania do Przenajśw. Serca P. Jezusa 5 fen., z przes. 8 fen. (100 egz. 4,50 m. franko.)

Modlitwa przez Stolicę Apostolską nakazana, 2 fen., z przes. 5 fen. (100 egzempl. 1,70 m. franko.)

Pieniądże trzeba nadsyłać naprzód. Zamawiać można pod adresem: **Wydawnictwo „Katolika“ w Bytomiu (Beuthen O.-S.)**

Wydawnictwo „Katolika“ w Bytomiu

poleca co dopiero wydana, bardzo piękną książkę pod tytułem:

Z niwy śląskiej.

Wiersze Czesława Lubińskiego.

2 tomy po 160 str. w jednej książce.

Cena za egz. nieoprawny . . . . . 1,00 m.

„ „ „ oprawny . . . . . 1,50 „

„ „ „ eleg. oprawny w płótno 1,80 „

Na portoryum prosimy dołączyć 20 fen.

! Każdy Polak na Szląsku powinien tę książkę posiadać! !

Za nadesłaniem należności w znaczkach pocztowych przesyła odwrotnie

Wydawnictwo „Katolika“

w Bytomiu (Beuthen O.-S.)

DZIEJE POLSKI

OD POCZĄTKU DO NAJNOWSZYCH CZASÓW.

Według najlepszych źródeł opracował Maryan z nad Dniepru.

Całość obejmuje mniej więcej 300 stronic druku w 8-ce z 80-ciu pięknymi obrazkami ważniejszych wypadków dziejowych, wizerunkami królów i sławnych mężów polskich.

Cenę pomimo starannego wydania, aby nabycie dziełka w trudnych dziś stosunkach każdemu umożliwić, ustanowiono na

! I markę 60 fenygów. !

Upraszamy o łaskawe zamówienia i jesteśmy przekonani, że wydatku tego nikt nie pożałuje. Zamówienia prosimy nadsyłać pod adresem:

WYDAWNICTWO „KATOLIKA“,

Bytom, ulica Piekarska nr. 29.

Nakładem Wydawnictwa „Katolika“

wyszły i są do nabycia:

Pieśni Polskie

używane

na Górnym Szląsku.

Zebrał J. Gallus.

! Cena zeszytu 20 fen. !

Zeszyt 1-szy, 2-gi, 3-ci, 4-ty, 5-ty, 6-ty, 7-my, 8-my i 9-ty kosztują z przesyłką franko 1 m. 80 fen. — Należność przesyłać należy w liście naprzód w znaczkach pocztowych. — Zamawiać można pod adresem:

Wydawnictwo „Katolika“

w Bytomiu (Beuthen O.-S.)

brok N. 2. 4.

1897. XVI. 3

ŚWIATŁO.

PISMO LUDOWE ILUSTROWANE

POŚWIĘCONE

NAUCE I ROZRYWCE.

ROCZNIK IX.

BYTOM G.-Ś.

NAKLADEM WYDAWNICTWA „KATOLIKA“

CZCIONKAMI DRUKARNI „KATOLIKA.“

1895.

824
III
CZASOP.
9 (1895)

Biblioteka Jagiellońska

1002394595

SPIS RZECZY

zawartych w roczniku IX-tym (1895 roku).

Artykuły religijne, historia Kościoła.		Strona
Z dziejów Kościoła	26, 38, 74, 109, 119, 139, 151, 201, 231, 251, 297	315
Życiorysy.		
Ks. Konstanty Damroth	104,	122
Ks. Kardynał Ledóchowski		215
Kazimierz hr. Badeni		328
Ks. Arcybiskup Feliński		343
Wiersze.		
W przedmiejsciu Nowego Roku		6
Wawelskiej		23
Cud św. Jacka (Legenda)		46
Pacierz		58
Śnieżycą		71
Jak powstały Kęty?		87
Słowa Królowej Jadwigi		94
Ziemia Polska		104
W jesieni		126
Kazimierz Wielki		138
Najlepszy przyjaciel		158
Anioł Pański		171
Proźba rolnika		186
Skepstwo ukarane		192
Szlazakom		215
Módl się i pracuj		231
Chleb		250
Jawnogrzezdnica		264
Głos z ruin szląskich		282
Niedola Grzesia		298
Miłość		314
Życie		330
Nasza ziemia		347
Obłakana		359
Na Boże Narodzenie		379
Powieści i opowiadania.		
Gabryel Hołubek, sławny górnik i bohater polski	1, 17, 33, 49, 65, 81, 97, 113, 129, 145, 161, 177, 193, 209, 225, 241, 257, 273, 289, 305, 321, 337, 353, 369	
Historia siodła		79
Jeniec w „ogródku róż“		91
Historia naparstka		141
Kroże		167
W sąsiedztwie tygrysa		174
Siedziba mamony		183
W walce z rozpasanym żywiołem		190, 204
Wygnańcy		202
Śmierć zdrajcy		222
Strach ma wielkie oczy	253,	267
O dawnej pobożności w Polsce		266, 282
Ignaş, opowiadanie	331, 350, 360,	383
Cesarz chiński		367, 375
Opisy z jeografii, historii, zwyczajów, obyczajów, przyrody, gospod. społecznego itp.		
O Chinach	10, 23, 44,	58
Powietrze i woda wpływają na pogodę		12
Obrazki czeskiego odrodzenia	14, 30, 42, 54, 77, 94, 107, 143, 156,	206
		187, 234
Kość słoniowa		28
O łososiach		48
Oświecenie i ogrzewanie w dawnych i dzisiejszych czasach		62
Galwanizm		75, 135
Bratobójcza walka		88
Zwyczaje zwierząt		90
Drzewo oliwne		111
Historia zegara		126
Bieg księżycy w porównaniu z biegiem kuli armatniej		155
Kwiece i owoc		159
Spizarnia świata		172
Lodowce		220
Nietoperze	236, 254,	270, 283
Jakanie się		247
Post w Egipcie		286
Dyamenty		301
Mowy chińskie		303
O dziennikarstwie w Chinach		316
Instykt towarzyski u zwierząt		319
Japonia		327, 348
W setną rocznicę rozbioru Polski		330
Pierwotne sposoby mierzenia czasu i dawne zegary		364, 380
Ryciny.		
Obrońcy w sprawie Krożańskiej str. 5. — Na ziemia ojczyznę 9. — Peking, stolica Chin 11. — Powstańcy armeńscy 13. — Stary Bartosz opowiada o Kościuszcze 21. — Do niebieskiej ojczyzny 24. — Kowang-fu, obecny cesarz chiński 29. — Wieża porcelanowa w Nankinie (w Chinach) 31. — Pod Twoją obronę uciekamy		się 37. — Połów i przygotowanie łososi do wysełki nad Columbia w Północnej Ameryce 40. — Cesarz japoński 44. — Cesarzowa japońska 45. — Zamordowanie św. Wacława 56. — Świeże pieczywo 61. — Wejść czy nie wejść na kieliszek? 69. — Pocięcha rodziców 72. — Kaplica podziemna w Bochni 76. — Potworna ryba 85. — Przy kądzieli 89. — Jeniec w „ogródku róż“ 92. — Ukrzyżowanie Chrystusa Pana 101. — Ks. Konstanty Damroth (Czesław Lubiński) 105. — Fiołki 110. — Nowa brama dziedzińca kościelnego na skałce w Krakowie 117. — Tajemnice handlowe 120. — Jaskółki wracają 125. — Dwa wieki 133. — Zapomniał pieniędzy 136. — Św. Cyryl i Metody, apostołowie Słowian 140. — Cudowny obraz Pana Jezusa w Alwernii 149. — Zabawa dzieci w lecie 152. — O zachodzie słońca 157. — Kroże 165. — Fałszerze monety 168. — Ks. Jan Książ z Kozielska Puzyna 173. — Dąbrówka nawraca księcia polskiego Mieczysława na wiarę chrześcijańską 181. — Pomysł na tablicę pamiątkową dla Tadeusza Kościuszki 184. — Widok miasta Lublany przed trzęsieniem ziemi 189. — Ks. Ignacy Polkowski 197. — Wygnańcy 200. — Ks. Kardynał Ledóchowski 213. — Spotkanie Władysława IV. króla czeskiego 216. — Św. Monika 229. — Wiek dziecięcy 232. — Wieczór żywota 237. — Podkuwanie wołów w Styryi 245. — Bitwa pod Missolunghi 248. — Pod krzyżem 261. — Niepełny swego 265. — Buty juchtowe tatusia 268. — Wierny stróż 277. — Kto to? 280. — Nubijka 285. — Rodzina rybaka 293. — Babusia opowiada wnukom o przeszłości czeskiej 296. — Sprzyja jej 300. — Czystczenie zegara 308. — Widok miasta Weneccy 312. — Przemysłnik 317. — Nie chwyta 325. — Kazimierz hr. Badeni 329. — Smutne kwiaty 333. — Węgierskie wesele 344. — Wsłuchują się 349. — Dziwne spotkanie 361. — Stara miłość nie rdzewieje 365. — Męczeństwo św. Szczepana 376. — Pogrzeb św. Szczepana 376. — Wśród srogiej zimy 381.

Artykuły i powiastki w dodatkach.

No. 1: Szkoła gospodarstwa kowiego i pracy domowej dla dziewcząt polskich w Sremie. — Anioł Pański wybawieniem od śmierci. — Ferdynand Lesseps.

No. 2: Różaniec św. ochroną przed kulą. — Pobudka do szerezenia wstrzeżliwości. — Jakie wrażenie sprawiają na zwierzętach druty telegraficzne?

No. 3: Bohaterski czyn z miłości bliźniego. — O użyciu promieni słonecznych w przemyśle.

No. 4: Założenie kościoła w Bucławiu, legenda. — Różaniec w Chinach.

No. 5: Gawęda polskiego pielgrzyma. — Ołtarz.

No. 6: Tylko trzy grosze. — Zkąd powstało „prima Aprilis”? — Jak ratować drzewka namarzłe?

No. 7: Marya wynagradza śluby jej uczynione. — Kto wynalazł grę w szachy i jaki jest jej wpływ na umysł gracza?

No. 8: Papież i matka jego. — Ile godzin spać należy. — Słowo do małżonków.

No. 9: Wartość modlitwy różańcowej. — Jaki zachodzi związek między ciepłem pokoju a zdrowiem jego mieszkańców? — Słowo do rodziców.

No. 10: Noc nieszczęśliwego. — Jak dawno znany jest użytek bawełny?

No. 11: Podanie lotaryńskie o królu Stanisławie Leszczyńskim. — Czy słońce może wzniecić pożar?

No. 12: Sztandar ocalony. — Odkąd wozy są używane?

No. 13: Święty Floryan, patron od ognia. — Jak w pierwszej chwili spieszyć z pomocą poparzonemu w ogniu i topielcom.

No. 14: Towarzystwo boskiego Zbawiciela. — Wspomnienie o matce. — Czy zwierzęta przywłaszczają sobie cudze rzeczy?

No. 15: Współzawodnik.

No. 16: Czarne chleby. — Hrabia Agenor Gołuchowski. — Stefan Stambułów.

No. 17: Handlarz nosów. — Czy murzyni mają takie same prawa, jak biali w Stanach Zjednoczonych. — Szkoła gospodarstwa domowego i pracy domowej dla dziewcząt polskich w Sremie.

No. 18: Wesołe polowanie na niedźwiedzia.

No. 19: Próba miłości. — Czy ryby słyszą?

No. 20: Elektryczne światło w praktyce. — Dobre rady. — Legenda litewska o założeniu stolicy Litwy, Wilna.

No. 21: Ze świata zbrodni. — Jaką rolę gra dziś papier i z czego się wyrabia?

No. 22: Słowo o zażywaniu tabaki. — Taka sama sekutnica.

No. 23: Jubileusz zapafki. — Legenda o św. Marcinie i o gęsiach.

No. 24: Światło. — Wietrzenie sypialnego pokoju.

Ryciny w dodatkach.

No. 1: Ferdynand Lesseps. — Figiel chłopców. No. 2: Nowomodny towar. No. 3: Gdzie jest strzelec? — Prawo mocniejszego. No. 4: Minister Giers. — Prezydent francuski, Felix Faure. — Na auceyi (obrazki żartobliwe.) No. 6: Sala obrad parlamentu niemieckiego. — Areyksiążę Albrecht. — Gdzie jest wilk? No. 7: Żartobliwy obrazek. — Schwytanie rabusia albo nieszczęsny wąż. No. 8: Żartobliwy obrazek. — Figiel żab. No. 9: Do czego warkocz przydać się może? No. 10: Nie sądź z pozoru. No. 11: Sześć obrazków żartobliwych. No. 12: Cztery obrazki żartobliwe. No. 16: Hrabia Agenor Gołuchowski. — Stefan Stambułów. — Cztery obrazki żartobliwe. No. 17: Nieprzyjemna przygoda (3 obrazki.) — No. 18: Nieprzyjemna przygoda (2 obrazki.) No. 19: Nieprzyjemna przygoda (4 obrazki.)

Praktyczne rady w dodatkach.

No. 1: Przeciw bólowi zębów. — Próba nafty.

No. 2: Woń lasów szpilkowych w pokoju. — Figi jako lekarstwo.

No. 3: Sposób długiego przechowania owoców. — Sposób picia mleka. — Jak się wrzód przerywa.

No. 4: Jak się przekonać, czy piwo nie jest farbowane? — Jak się przyrządza kit do pękniętych garnków żelaznych? — Czyszczenie pierza

No. 5: O zac zadzeniu. — Jak się przyrządza błyszcz (szuwaks.)

No. 6: Użytkowanie sadzy. —

Umocowanie basenów do lamp petrolejowych.

No. 7: Przyczyna nieurodzajności drzew owocowych. — Ratowanie zemdlnych.

No. 8: Powłoka na drzewo. — Uprawa kwiatów bez ziemi.

No. 9: Czyszczenie zardzewiałych przedmiotów. — Zabezpieczenie przedmiotów palnych. — Hortenzye błękitne.

No. 10: Nadanie kwiatom ciemniejszej barwy. — Przechowywanie cytryn. — Hodowla bluszczu.

No. 11: Przepowiednie temperatury. — Złoty atrament. — Rozpoznać wiek jaj.

No. 12: Leczenie reumatyzmu. — Czyszczenie ram i obrazów. — Naprawa rozdarcia.

No. 13: Przechowywanie soków owocowych. — Przesyłanie świeżych kwiatów. — Usuwanie nagniotków.

No. 14: Czyszczenie zabrudzonych butelek. — Zatomować krwiotok. — Pielęgnowanie kanarków.

No. 15: Woda kolońska na sposób J. M. Fariny. — Hodowla hyacenty.

No. 16: Rada co do owoców.

No. 17: Środek na żołądek. — Przechowywanie jaj jak najdłużej.

No. 18: Przechowanie kartofli. — Jak poznać, czy mięso jest świeże.

No. 19: Jak się czyści stare beczulki? — Dobra rada na czas zimowy. — Środek na kaszel.

No. 20: Lekarstwo na bezsenność. — W jaki sposób obciąć szkło, słoik, butelkę itd. podług miar, żądanej. — Jak rozróżnić młode kury od starych.

No. 21: Środek przeciw uduszeniu. — Przygotowanie wyciągu mięsnego. — Pozbyć się czkawki.

No. 22: Na bezsenność. — Rezedzie doniczkowej nadać kształt drzewka. — Pajakiem zastąpić barometr.

No. 23: Środek na skórę ludzką u rąk. — Środek przeciw nieszkodliwości pierza podczas spania.

No. 24: Lekarstwo na słabość nerwową. — Hygiena oczu. — Nieprzemakalność skózanego obuwia.

Oprócz tego w każdym numerze wiele rozmaitości, żartów, zagadek z nagrodami i t. d.

